

คู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกัน
ผลประโยชน์ทับซ้อน
ในหน่วยงานโรงพยาบาลบัวใหญ่

โทรศัพท์ ๐ ๔๔๒๙ ๒๐๕๔-๕ ต่อ ๑๐๓
โทรสาร ๐ ๔๔๔๖ ๑๖๖๓

คำนำ

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่ง หรือหน้าที่ไป แทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการ ปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์ สาธารณะของส่วนรวม ทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดย ผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมใน สังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม

ในคู่มือเล่มนี้จะสะท้อนหลักการและแนวคิดที่เป็นสากลพร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการ ประยุกต์ใช้เพื่อการป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีสาระสำคัญเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ ๒ การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลบัวใหญ่

๒๕ เมษายน ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขต	๑
ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
การติดตามและประเมินผล	๓

คู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกัน

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ในหน่วยงานโรงพยาบาลบัวใหญ่

วัตถุประสงค์

- เพื่อให้บุคลากรทุกระดับมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน การรับสินบนทุกรูปแบบ
- เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้
- เพื่อให้บุคลากรใช้จ่ายเงิน/ทรัพย์สิน ของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด
- เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

ขอบเขต

เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานโรงพยาบาลบัวใหญ่ และเป็นแนวทางในการป้องกันมิให้แสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ โรงพยาบาลบัวใหญ่จึงกำหนดกรอบแนวทางป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน จากแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในทางราชการของโรงพยาบาลบ้านเหลื่อม ที่ได้ให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อนดังนี้

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง ผลประโยชน์ส่วนบุคคล กับผลประโยชน์ส่วนรวม ชัดกัน ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์ หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม

โดยปกติแล้วในการปฏิบัติราชการในการทำหน้าที่ก็จะมีปรากฏการณ์หน้าที่ทับซ้อน (Conflict of duty) ซึ่งมี ๒ ประเภท

๑. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะ บทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือ ผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆให้ชัดเจน แต่ก็ยังมี ปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงาน บางอย่างที่คนอื่นทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

๒. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประพฤติมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือการตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานและเป็นแนวทางในการป้องกันมิให้แสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่โรงพยาบาลบัวใหญ่ จึงกำหนดกรอบแนวทางป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการอย่างเคร่งครัด
๒. บุคลากรทุกระดับมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน การรับสินบนทุกรูปแบบ
๓. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้
๔. ไม่เรียกรับหรือรับสินบน เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง เพื่อการใดๆ อันมิชอบต่อ หน้าที่และกฎหมาย
๕. ไม่ละเลย หรือเพิกเฉย หากพบการกระทำผิดเข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับ ผลประโยชน์ ให้แจ้งผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๖. ให้ใช้จ่ายเงิน/ทรัพย์สิน ของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด
๗. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของทางราชการเป็นหลัก
๘. วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ
๙. ให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับ ควบคุม กำกับ ดูแล เพื่อมิให้มีการเรียกรับผลประโยชน์ต่างๆ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทันที

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา ได้ให้ความสำคัญในการปรับปรุงงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดเรื่องสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย ๔ มาตรการสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. มาตรการการใช้ธรรมาภิบาล
๒. มาตรการการเบิกค่าตอบแทน
๓. มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
๔. มาตรการการจัดหาพัสดุ

ในปีงบประมาณที่ผ่านมา โรงพยาบาลบัวใหญ่ไม่พบปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน แต่มีมาตรการแนวทางในการป้องกันปัญหา เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง
 - มีประมวลจริยธรรมและการห้ามผลประโยชน์ทับซ้อน
 - การใช้หลักโปร่งใสในการใช้อำนาจในการปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะการแต่งตั้ง การโยกย้าย การประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตลอดจนจนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารองค์กร(Good Government)

๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมภายใน/ตรวจสอบภายใน ซึ่งมีการวางระบบและ ติดตาม ประเมินผล ทุกไตรมาส หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน คณะกรรมการนำปัญหาหรือ ความเสี่ยง ที่ตรวจพบ หรือมีข้อบกพร่องมากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข และแนวทางใน การป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำมาวิเคราะห์ในการควบคุมภายในของหน่วยงาน แต่จาก การประเมินในรอบที่ผ่านมาไม่พบปัญหาในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน

๓. กำกับ ตรวจสอบ การจัดหาพัสดุ นอกจากการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัด จ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ โรงพยาบาลบัวใหญ่ได้กำชับให้ผู้เกี่ยวข้องในการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ รั้วรั้วไม่ให้มีการแสวงหาประโยชน์ การรับผลประโยชน์ การใช้อิทธิพลในตำแหน่งและหน้าที่ที่ เกี่ยวข้อง หากมีกรณีดังกล่าว โรงพยาบาลชุมชนจะดำเนินการสืบสวน หากมีมูลจะดำเนินการทางวินัยกับผู้ ที่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาด ตลอดจนมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ความขัดแย้ง ระหว่างบทบาทโดยหากผู้มีหน้าที่หรือดำรงตำแหน่งที่หมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ที่อาจ จูง ใจ ชักนำสู่การกระทำผิด ต้องถอนตัวจากการเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ งดแสดงความคิดเห็น ละ เวนการ ให้คำปรึกษา และงดออกเสียง

๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสังกัด ให้ปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

๕. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับได้เรียนรู้และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมาภิบาล และมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม

๖. ส่งเสริมค่านิยมการยกย่อง เชิดชูความดี ความซื่อสัตย์สุจริต และการต่อต้านการทุจริต เป็น ดัน

เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โรงพยาบาลบัวใหญ่ได้จัดตั้งคณะกรรมการควบคุม ภายใน และตรวจสอบภายใน ซึ่งมีการตรวจสอบ กำกับติดตาม ทบทวนความเสี่ยงขององค์กรทุก ครั้งปี หากมี ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานในกรณีต่างๆ คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบ มา กำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจ เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและอาจเกิดการทุจริตที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การติดตามและประเมินผล

จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับ ซ้อนในหน่วยงาน เสนอผู้บริหารรับทราบ ปีละ ๒ ครั้ง (รอบ ๖ เดือน และรอบ ๑๒ เดือน)